

**UCHWAŁA NR XXXII/260/17
RADY MIASTA GRAJEWO**

z dnia 22 lutego 2017 r.

w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446, poz. 1579) w związku z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 poz. 1390) Rada Miasta Grajewo uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XXI/137/12 Rady Miasta Grajewo z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2016.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta

mgr Halina Muryjas-Rząsa

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017–2020

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań aspołecznych, grożących patologiami, w tym przemocą domową.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 – tekst jednolity) nakłada na gminy obowiązek tworzenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, prowadzenia poradnictwa i interwencji w przypadku jej zaistnienia, w szczególności poprzez działania edukacyjne, zapewnienie osobom dotkniętych przemocą miejsc w ośrodkach wsparcia oraz tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Konieczność podejmowania zdecydowanych działań zapobiegających przemocy w rodzinie wynika również z Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm) oraz Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Grajewo na lata 2017-2024, przyjęta w dniu 25 stycznia 2017 r. Uchwałą Nr XXXI/241/17 Rady Miasta Grajewo przyjmuje jako jeden z celów operacyjnych przeciwdziałanie przemocy domowej, będącego elementem celu strategicznego – Poprawa bezpieczeństwa publicznego. Jednym z kierunków działań do zrealizowania celów operacyjnych jest opracowanie i realizacja lokalnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Również Miejski Program Wspierania Rodziny w mieście Grajewo na lata 2016-2018 przyjęty 25 maja 2016 r. uchwałą nr XXII/181/16 Rady Miasta Grajewo określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie oraz edukację i profilaktykę mieszkańców Grajewa.

Program Przeciwdziałania Przemocy Miasta Grajewo ma charakter długofalowy. Działania Programu obejmują lata 2017–2020. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

I. Analiza problemów społecznych na terenie Miasta Grajewo

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w mieście z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. Miasta Grajewo liczyło 21 402 mieszkańców. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grajewie w 2016 r. wynosiła 1530 z czego jedynie 260 osób miało prawo do zasiłku dla bezrobotnych.

Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie miasta w roku 2016 przeprowadzonych zostało 396 interwencji domowych. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. założono 79 „Niebieskich Kart”.

Z danych Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku wpłynęło 101 wniosków (zgłoszeń o leczenie odwykowe, sporządzono 67 wniosków do Sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego).

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że w 2016 r. 6,98 % ludności miasta korzystało z pomocy społecznej.

Ofiarami przemocy były najczęściej kobiety i dzieci. Sprawcami byli mężczyźni, w większości przypadków uzależnieni od alkoholu.

W szkołach na terenie Miasta Grajewo zanotowano akty przemocy fizycznej i psychicznej. Przemoc fizyczna wyrażała się kopaniem, szarpaniem, popychaniem. Przemoc psychiczna to bezustanne wyśmiewanie się, poniżanie, wyzwiska.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie miasta w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie czy w szkole, ale nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

II. Cele programu

Celem Programu jest:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Miasta Grajewo,
- 2) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 3) zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Cele ogólne będą realizowane przez:

- 1) budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy,
- 2) diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie Miasta Grajewo
- 3) podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 4) udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- 5) oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

III. Założenia Programu

Realizacja celów Programu zakłada:

- 1) uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie,
- 2) promowanie modelu rodziny wolnego od przemocy,
- 3) edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 4) działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy.

IV. Program jest spójny z Programami:

- 1) Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy na lata 2014-2020,
- 2) Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Grajewo na lata 2017-2024,
- 3) Miejskim Programem Wspierania Rodziny w mieście Grajewo na lata 2016-2018.
- 4) Miejskim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 poz. 1390- tekst jednolity),
- 2) ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.),
- 3) ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.).

V. Zasoby Miasta Grajewo w zakresie realizacji Programu:

1. Zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin.
2. Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje i organizacje pełniące funkcję wspierającą:
 - 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
 - 2) Powiatowa Komenda Policji,

- 3) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 4) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- 5) Zakład Opieki Zdrowotnej,
- 6) Organizacje pozarządowe,
- 7) Parafie,
- 8) Sąd,
- 9) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- 10) Szkoły podstawowe i gimnazja.

VI. Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu:

- 1) poparcie działań i współpraca z samorządem,
- 2) dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych,
- 3) dobra współpraca służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią,
- 4) otwartość i chęć współpracy specjalistów,
- 5) silne więzi rodzinne,
- 6) chęć zmiany i wyjścia z kryzysu.

VII. Zagrożenia w realizacji zadań:

- 1) stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie,
- 2) bezradność niektórych rodzin w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- 3) brak współpracy rodziny w zakresie przezwycięzania kryzysów,
- 4) problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach,
- 5) ubóstwo,
- 6) niedostateczna infrastruktura socjalna w mieście,
- 7) brak motywacji ekonomicznej dla członków zespołu interdyscyplinarnego.

VIII. Realizacja celów Programu

Cel 1

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Miasta Grajewo

Działania:

1. Działanie Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie:

- 1) diagnozowania problemu przemocy w rodzinie,
- 2) opracowania i realizacji planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- 3) rozpowszechniania informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- 4) monitorowania sytuacji rodzin dotkniętych przemocą,
- 5) dokumentowania działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,
- 6) podejmowania działań prewencyjnych w środowiskach zagrożonych przemocą,
- 7) inicjowania interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą,
- 8) udział w działaniach edukacyjno-informacyjnych.

2. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie problemów przeciwdziałania przemocy:

- 1) propagowanie skutecznych sposobów powstrzymania przemocy,

- 2) obalanie mitów na temat przemocy,
- 3) szkolenia na temat przemocy,
- 4) prowadzenie kampanii zwłaszcza wśród rodziców oraz dzieci i młodzieży w zakresie ograniczenia oglądania przemocy w telewizji, grach komputerowych,
- 5) wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowania nieagresywne,
- 6) dystrybucja ulotek i informacji na temat przemocy i jej skutków,
- 7) organizowanie konkursów, np. plastycznych, wśród dzieci i młodzieży dotyczących problematyki zapobiegania przemocy.

Podmioty realizujące działania:

- 1) placówki oświatowo-wychowawcze,
- 2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 3) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 4) Miejski Zespół Interdyscyplinarny,
- 5) Grajewski Klub Zdrowie i Trzeźwość.

Cel 2

Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Działania:

- 1) izolowanie sprawców od ofiar.
- 2) udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych.
- 3) przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu, stosującymi przemoc.
- 4) kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Grajewie o obowiązek podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu.

Podmioty realizujące działania:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 2) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) Miejski Zespół Interdyscyplinarny,
- 4) Grajewski Klub Zdrowie i Trzeźwość.

Cel 3

Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie

Działania:

1. Utworzenie punktu informacyjnego:

- 1) udzielanie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w ośrodkach interwencji kryzysowej i w specjalistycznych ośrodkach wsparcia,
- 2) udzielanie informacji na temat pozyskania zaświadczenia lekarskiego,
- 3) udzielanie informacji na temat praw osób będących ofiarami przemocy,
- 4) udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych,
- 5) rozpowszechnianie telefonu zaufania „Niebieska Linia”.

Podmiot realizujący działania: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

2. Prowadzenie działań interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- 1) podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”,
- 2) przekazywanie informacji o podejmowanych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego.

Podmioty realizujące działania:

- 1) Policja,
- 2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 3) Miejski Zespół Interdyscyplinarny,
- 4) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 5) przedstawiciele oświaty,
- 6) przedstawiciele ochrony zdrowia.

3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

Podmioty realizujące działania:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 2) Policja,
- 3) Miejski Zespół Interdyscyplinarny.

Monitorowanie

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 marca każdego roku do Ośrodka Pomocy Społecznej.

Sprawozdawczość

Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie do dnia 30 kwietnia każdego roku przedłoży Radzie Miasta sprawozdanie z realizacji Programu.

Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Miasta Grajewo, przekazanych Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Grajewie, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.